

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Methodus Clara Et Facilis Vacandi Orationi mentali Atque Exercendi se cum fructu in præsentia Dei

Coloniæ Agrippinæ, 1687

Methodus meditandi & se in materiis tam sensibilibus quam spiritualibus
dilatandi

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46004](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46004)

captivare se minimè possunt, ut puncta meditationis ordine ac sigillatim considerent, sed ab uno in aliud, saltando quasi, discurrunt, absque eo, quod quidquam cum iudicio & maturitate expendant. Hi similes omnino sunt illis, qui lauto accumbentes convivio, singula attingunt fercula, neque tamen ex illis quid manducant. Quæ causa est, cur famelici omnino remaneant.

Complures hic alii aperiri possent defectus. Verùm, præterquam quod isti sint potiores, quilibet in seipso facillime poterit illos, in quos frequentius incidet, advertere, & juxta instructionem & monita Magistri, quicum hac in materia sapissimè communicandum est, emendare.

CAPUT VI.

Methodus meditandi, & se in materiis tam sensibilibus, quam spiritualibus dilatandi.

FRatres nostri meditationem inchoaturi suaviter in memoriam revocabunt materiam & puncta, quæ præparaverint, illorumque propriam, vivam ac facilem concipere nitentur repræsentationem. Ante omnia vero advertendum ipsis est, omnia illa, quæ meditationis possunt suppeditare materiam, aut corporalia esse & sensibilia, aut spiritualia & invisibilia. Mystera Incarnationis, Nativitatis & Circumcisionis Salvatoris nostri, sicut & illius miracula, vita, mors, & passio, nec non & vi-

Duo genera materialium meditationis.

ta Sanctorum, cœlum, infernus & similia argumenta sunt sensibilia, quorum proinde considerationi haud parum inservit imaginatio. Virtutes autem, virtutes, monita perfectionis, sententia: sacrae Scripturae, perfectiones divinae argumenta sunt spiritualia & à sensibus remota, quorum proinde in consideratione plus agit ratio quam imaginatio. Tametsi etiam ordinariè in materiis sensibilibus circumstantia aliquæ purè spirituales, & in spiritualibus inveniantur circumstantia sensibiles, quæ ipsæ seorsim acceptæ suppeditare meditationis queant materiam. E. g. in mysterio Nativitatis Domini nostri, quod argumentum est corporeum, potest quis insistere præcisè considerando ingenti Dei erga nos amoris, quo filium suum unigenitum nobis dedit; atq; ista meditatio erit purè intellectualis, quæ nihilominus occasione argumenti corporei elicitur. Similiter circa virtutem obedientia, quæ materia est spiritualis, potest quis præcisè meditari, quantam in agendo promptitudinem verus obediens exhibere debeat, quæ meditatio est corporea in argumento spiritu. II, eo quod representatio veri obedientis ad omnia exequenda iussa parati ac prompti omninò sensibilis est & imaginaria: quasi videlicet illum oculis cerneremus auscultantem cum affectu dicta sui superioris, currentem cum gaudio ad locum obedientia exequenda destinatum, & magnâ cum diligentia opus imperatum exequentem.

Qui ergo de materia quapiam corporali me-

*Sic Deus
dilexit
mundū, ut
filium suū
unigenitū
daret.
Ioan. 3 18.*

*Quomodo
repraesentanda*

D

qui-

*sit mate-
ria coram
poralis,*

quidem, quantum fieri poterit, suaviter tamen & sine violentia, repræsentare aliquam totius mysterii ideam cum omnibus circumstantiis, loci, temporis & personarum. Deum intuebitur factum infantem, exiguo super fœno in præsepio, in medio animalium, B. Virgine & sancto Josepho assistente, repositum, à pastoribus adoratum, præ frigore trementem, patientem, plorantem, & suorum principia dolorum æterno Patri suo, pro nostra salute offerentem.

*Qualem
conceptum
formare
quis de-
beat de
materia
purè spi-
rituali,*

Illi verò, qui rem quampiam meditari voluerint spiritualem, illius intellectualem in animo conceptum sibi efformabunt. E. g. si meditationem instituunt de aliqua virtute, aut egregiâ quadam atque insigni veritate aut sententia, illius sibi ideam efformabunt, ut bonæ, pulcherrimæ, Deo gratissimæ hominique ut lissimæ. Si è contrario de vitio aut errore peruersi alicujus placiti mundani meditari cogitent, ideam sibi efformabunt oppositam; rei videlicet infamis, defectuosæ, & coram Deo abominabilis, animæque suæ quam maximè noxiæ. Quod si cui forte id visum fuerit difficilius, nullam ille sibi inferre debet violentiam, ut comprehendat, multo minus opere ipso ut exequatur, quia fortassis sensim sine sensu ex seipso addiscet absque ulla industria aut reflexione ad illa, quæ hic annotamus, præcepta, quæ potius observationes sunt, quas in seipsis piæ animæ in oratione experiuntur, quàm artis præcepta, ad quæ illos absolutè adstringere oporteat. Præterquam quod ista repræsentatio necessaria non est, nisi in quantum ad spiritus & animi recollectionem con-

fer-

servandam juvat, quod si quis aliâ præstare viâ queat, parùm intererit.

Omnino tamen expedit Novitiis, ut imaginariè meditentur, saltem per aliquod temporis spatium, initio, dum huic sancto exercitio studere incipiunt. Et licet nonnulli concipere omnino nihil possint, nisi modo quodam crassiori & omnino confuso, imò etiam non rarò immisceant alias omnino dissentaneas & alienas imagines, quas ipsis phantasia efformat, nihilominus imperfectâ hac repræsentatione sint contenti necesse est, suamque nihilo secius prosequantur orationem, quæ eò minus non erit fructuosa. Illi è contrario, qui imaginationis sunt adeo vivæ, adeoque fortis, ut hæc illis omnes rerum propositarum, etiam particulares, circumstantias ita ad vivum repræsentet, quasi coràm illas intuerentur, ac discernere non solùm personas, verùm etiam vultum, colorem, situationem, motus & similia; illi, inquam, ut vivacitatem illam moderentur, allaborare debent, alioquin extremis illusionum ac delirii periculis se exponerent.

Omnino autem indifferens est, res illas, quas quis sibi repræsentarit, vel ut propinquas repræsentare, vel ut à se remotas, intra sive extra se. Sunt etenim, qui plus inde capiunt fructus, si locum ipsum, ubi res, super quibus meditantur, contingere, sibi repræsentent, atque ad ipsum cogitatione accedant. Alii illas quasi ad semetipsos adducunt, & in proximo sibi repræsentant. Alii etiam intra semetipsos illas concludunt, & alii è contra se rebus ipsis, de quibus meditantur, includunt.

D 2

Omnes

*Uſus ima-
ginationis.*

Omnes isti modi boni sunt, & uilibet proinde illum, quem sibi faciliorem magisq; naturalem atque ad sensus in tranquillitate, Angelico huic exercitio comprimis necessariâ, continendos efficacem iudicaverit, sequi liceat.

Quod si quis fortassis etiam experiretur, sibi expedire, ut sibi imagineretur quasi in ipsa Salvatoris nostri aut sancti alicujus oraret societate hocq; sibi suis omnibus tranquillandis cogitationibus, cordique suo in attentione ac debito conservando respectu satis esse, ille poterit huic sese impendere exercitio.

Verùm ea, quæ hæcenus diximus, omnia non nisi meditationis sunt principia. Eapropter nunc ea, quæ in progressu quis tenere ac quomodo se dilatare queat, exponamus.

Modus se dilatandi in meditatione.

*Quid sit
in oratio-
ne se dila-
tare.*

Dilatatio nihil est aliud, quàm inventio plurimum rationum aut veritatum, quibus intellectus instruat, illuminetur & convincatur, ad eò ut sicuti in Rhetorices schola docemur certos locos, qui sunt quasi fontes & scaturigines rationum, quibus orator quidvis Auditoribus valeat persuadere, sic in hac Rhetorica mystica doceamur certa capita, quorum considerationi nos oporteat insistere, ut ita nobis ipsis id quod intendimus persuadeamus.

Quia verò, uti supra meminimus, argumenta meditationum aut corpora sunt aut spiritualia sive intellectualia, si quis argumentum sibi proposuerit corporeum v. g. unum è mysteriis vitæ aut passionis Salvatoris nostri, sive actionem aliquam virtuosam